

Bad om matpengar – socialtjänsten hotade att orosanmäla barnen

Dela artikeln:

Tomas och hans familj tvingades söka akuta matpengar av socialtjänsten. Nu hotar socialsekreteraren att göra en orosanmälan på barnen. I förlängningen kan en orosanmälan leda till att barn tas ifrån föräldrarna.

- Det stämmer inte överens med den svenska lagstiftningen. Fattigdom är ingen orsak till orosanmälan, säger Tapio Salonen, professor i socialt arbete.

Anna Langseth
Redaktör och skribent

[Fler artiklar av skribenten](#)

Psykiska och sociala problem har gjort att Tomas och hans familj tvingats leva på försörjningsstöd, tidigare kallat socialbidrag, under 15 års tid.

ANNONS

vre

SÖK

MINA SIDOR

MER

VILKET PERSPEKTIV VÄLJER DU?**PRENUMERERA PÅ FEMPERS***FemPers*
NYHETER**JUST NU! 4 MÅNADER FÖR 180 KRONOR!****PRENUMERERA
PÅ FEMPERS!**

KLICKA HÄR!

Sedan i våras har försörjningsstödet, som är på ungefär samma nivå som [existensminimum](#), urholkats på grund av den höga inflationen. Under flera månader tvingades familjen låna pengar av släkt och vänner för att ha råd med maten, men till slut sökte de akuta matpengar av socialtjänsten i oktober.

Det beviljades. Men i svaret skrev socialsekreteraren att hon ”har skyldighet” att göra en orosanmälan på barnen om familjen söker akuta matpengar igen (se hela mejlet längre ned).

- För mig är det ett förtäckt hot, säger Tomas, vilket Syre skrivit om i en [annan artikel](#).

Nu kan Syre berätta att socialsekreterarens beteende tycks strida mot lagen.

- Fattigdom är ingen orsak till orosanmälan. Det låter mycket märkligt, säger Tapio Salonen, professor i socialt arbete och som är specialiserad på just försörjningsstöd.

Samhället ska hjälpa föräldrar

Det finns inget som säger att föräldrar med knaper ekonomi skulle vara sämre eller mindre kärleksfulla mot sina barn än andra. Fattigdomen behöver inte heller vara individens fel, utan kan lika gärna bero på strukturella orsaker, som otillräckliga skyddsnät eller dålig arbetsmarknadspolitik.

Vi använder cookies för att förbättra användarupplevelsen. [Läs mer här](#)

I socialtjänstlagen nämns att ”**barnets bästa**” alltid ska beaktas, och i

vre

[SÖK](#)[MINA SIDOR](#)[MER](#)

hjälpa till med bland annat mat, kläder och bostad i fall föräldrarna inte kan ge barnen detta.

- Om föräldrar inte kan svara upp med en skälig levnadsstandard ska samhället göra det. Att ha akut mathjälp som grund till att göra en orosanmälan för barn rimmar väldigt dåligt med den svenska lagstiftningen, säger Tapio Salonen.

Menar du att en orosanmälan på enbart den grunden strider mot den svenska lagen?

- Ja, säger Tapio Salonen.

Chef: ”Orosanmälan kan bero på omfattande försörjningsproblem”

Tomas och hans familj bor i Örnsköldsvik. Där vill kommunens tjänstemän inte svara på frågor om Tomas fall, trots att Syre har en fullmakt som intygar att han och hans fru tillåter intervjun. Istället svarar Lars Lundgren, avdelningschef på Arbetsmarknad och försörjning vid Örnsköldsviks kommun, bara på generella frågor över mejl för att inte riskera bryta sekretessen.

”Vi har ingen rutin som säger att vi ska göra en orosanmälan vid ett visst antal ansökningar om akuta matpengar”, skriver han.

Anser ni att svårigheten att försörja sina barn ekonomiskt räcker som enda skäl för att göra en orosanmälan till barnenheten?

”Det görs alltid en individuell bedömning innan en orosanmälan skickas och kan göras av olika anledningar. Det kan också bero på hur omfattande försörjningsproblem som finns i det specifika fallet”, skriver Lars Lundgren.

Så svarar ansvarig politiker

Den sista meningen går att tolka som att kommunen ibland gör orosanmälningar enbart på grund av att familjen har ”omfattande försörjningsproblem”. Som läsare uppmanas även till att för Zorika Nordvall (S)

Vi använder cookies för att förbättra användarupplevelsen. Läs mer här

ordförande i Humanistiska nämnden, som har ansvar för bland annat

vre

SÖK

MINA SIDOR

MER

för placering av barn (alltså omhändertagande av barn reds anm). Då finns det andra omfattande problem, säger hon.

Zenitha Nordfjell kan dock inte svara på om kommunen har gjort orosanmälningar med enbart ekonomi som grund. Hon känner bara till bakgrunden till orosanmälningarna i de fall då barn ska omhändertas - inte annars.

Lars Lundgrens svar tolkar hon som att den dåliga ekonomin i sig inte är avgörande, utan att om en orosanmälan görs beror det på om den dåliga ekonomin orsakas av till exempel ett spel- eller missbruksproblem i familjen, vilket kan skada barnen även på andra sätt än ekonomiskt.

From: [redacted] <[redacted]>

Sent: Friday, September 16, 2022

To: [redacted]

Subject: Sv: Konto utdrag, och tradera reflektioner.

Hej,

Jag har handlagt er ansökan om matpengar nu. Utifrån kontoutdragen hamnar ni på ett överskott på 1034 kr på grund av insättningar swish (har då räknat av kostnaden för frakt via Tradera och överföringar mellan egna konton) när jag lägger in matnorm i normberäkningen perioden 220916-220919. Barnbidrag utbetalas 220920 och då täcks behovet genom denna ersättning. Dock tänker jag att det är viktigt att ha ett barnperspektiv med i det här då det finns fyra barn i familjen och beviljar matnorm avseende barnen, se beslut och beräkning.

Blir det upprepning på ansökan om matpengar så har jag en skyldighet att göra en internaktualisering på alla barnen utifrån oro för hur ni kan tillgodose barnens behov och det får tas vidare av socialsekreterare på barnsidan.

Med vänlig hälsning

[redacted]
Socialsekreterare

Enheten för ekonomiskt bistånd

Välfärdförvaltningen

Örnköldsviks kommun

Socialsekreteraren påstår att hon är skyldig att göra en orosanmälan (här kallat internaktualisering) på barnen om deras föräldrar söker akuta matpengar igen. Det strider dock mot lagstiftningen. Mejlet har maskats för att skydda både socialsekreteraren och "Tomas" riktiga identitet.

Vi använder cookies för att förbättra användarupplevelsen. Läs mer här

Det står dock inget om misstankar om missbruk eller liknande problem i

vrc

SÖK

MINA SIDOR

MER

familjen när socialtjänsten nyligen gjorde en extra utförlig granskning av deras ekonomi, och de behövde skicka in kvitton och kontoutdrag från de senaste fyra månaderna.

Enda skäl som går att hitta till att socialsekreteraren nämnde en orosanmälan är just ansökan om akuta matpengar. Syre läser upp mejlet för Zenitha Nordfjell.

Att påstå att ansökningar om akuta matpengar kan leda till orosanmälan kan ju uppfattas som ett hot?

- Jag kan inte uttala mig i enskilda ärenden. För mig är det viktigt att barnens behov är i centrum och att man ser till att folk som behöver hjälp får hjälp, säger hon.

Varje månad har Zenitha Nordfjell som politiker avstämning med Enheten för ekonomiskt bistånd. Just med tanke på inflationen har frågan varit uppe om familjer med långvarigt försörjningsstöd inte behövde mer pengar. Om det hade flaggats för ökat behov hade Valfärdsförvaltningen, som har hand om försörjningsstödet, kunnat ansöka om mer pengar till ekonomiskt bistånd hos kommunstyrelsen. Men eftersom Enheten för ekonomiskt bistånd inte har gått minus ansågs pengarna räcka.

- Budgeten för försörjningsstödet ligger med plus så det behövdes inte. Men vi politiker var tydliga med att om det fanns barnfamiljer som hade det tufft så skulle de beviljas mer än riksnormen i försörjningsstödet, säger Zenitha Nordfjell.

Med tanke på hur socialsekreteraren formulerar sig i mejlet så stämmer det ju inte att socialtjänsten så lätt ger extra pengar till de barnfamiljer som behöver?

- Det låter som att man uttrycker sig mindre bra. Jag har inte hört det här förut och jag kan inte uttala mig om enskilda individer eller om något jag inte har sett förut. Men jag kan ta med mig detta till förvaltningschefen och

Vi använder cookies för att förbättra användarupplevelsen. Läs mer här

Kommunen stoppade regeringens pengar i egen ficka

Vre

SÖK

MINA SIDOR

MER

att ge mer.

Det har också ett fåtal kommuner i landet gjort. Detta efter att förra regeringen lät [höja bostadsbidraget tillfälligt](#) fram till december i år, just på grund av inflationen. Familjer som lever på försörjningsstöd gynnas i vanliga fall inte av den höjningen eftersom alla inkomster dras av från försörjningsstödet, inklusive bostadsbidraget. I stället hamnar höjningen av bostadsbidraget i kommunernas fickor eftersom de nu behöver betala ut mindre av familjernas hyra än tidigare.

- Det är bara tio-femton kommuner som har moral nog att låta bli de här pengarna och låta de gå till vad de var menade för, säger Christina Olsson, ordförande i föreningen Makalösa föräldrar till [Dagens arena](#).

Örnsköldsvik har valt att inte låta höjningen av bostadsbidraget gå till familjer med försörjningsstöd.

- Vi gav i uppdrag till förvaltningen att utreda hur den tillfälliga höjningen av bostadsbidraget skulle hanteras för personer med långvarigt försörjningsstöd. Förvaltningen gjorde en omvärldsanalys, och i den bedömde man att ingen åtgärd behövdes, säger hon.

Men ni politiker borde väl förstå att personer med försörjningsstöd skulle drabbas extra hårt när inflationen var så hög, särskilt på mat?

- Det är inte min roll som förtroendevald att utreda. Jag kan inte de tekniska detaljerna och vet inte hur den tillfälliga höjningen av bostadsbidraget beräknas i försörjningsstödet. Det är Lars Lundgren som kan svara på det. Däremot har vi varit tydliga inför förvaltningen om att människor ska få det stöd de behöver. Det ska inte vara så att man som barnfamilj inte får mat på bordet. Vi har lyft detta vid varje avstämning under hela året, säger Zenitha Nordfjell.

Får en högre "julpeng" istället

Lars Lundgren, avdelningschef på Arbetsmarknad och försörjning vid ..

Vi använder cookies för att förbättra användarupplevelsen. Läs mer här

I tidigare mejlkonversationer har han inte heller svarat på frågan om vad

vre

[SÖK](#)[MINA SIDOR](#)[MER](#)

uppfyller kriterierna”. I vanliga fall ligger den på 300 kronor per barn, men i år höjs den till 1300 kronor per barn.

Tomas är tacksam för jullpengen. Men när han får höra att kommunen haft möjlighet att ge mer i försörjningsstödet med tanke på regeringens tillfälliga höjning av bostadsbidraget blir han ställd.

- Det gör ont i hjärtat. De extra pengarna är precis vad som skulle kunnat ha hindrat oss från att vara i den sits vi befinner oss i nu, säger Tomas.

Tomas heter egentligen något annat.

Läs mer:

[Nästan omöjligt att få rätt mot socialtjänsten](#)

[Arbetsförmedlingen svår att nå - folk nekas försörjningsstöd](#)

[Bidragstak riskerar drabba barnfamiljer: ”Herregud”](#)

[Faktafel om bidrag i SD:s filmer: ”Inte hederligt”](#)

ANNONS

39 öre
Läs en gränslös nyhetstidning
Just nu till jätligt bra pris: 39 öre/nyhet – endast 49 kr/mån
Tidningen Global kommer ut 2 ggr/v digitalt + 8 ggr/år som pappersmagasin.
Tidningen Global

Vi använder cookies för att förbättra användarupplevelsen. [Läs mer här](#)